

slaa sig til Ro derved. — Jeg forudsætter saa, hvad der ikke er sagt i § 2, at dette Laan skal gives med den Rente, der er forudsat i Betænkningen. Jeg forudsætter, at det er Meningen, at det er $3\frac{3}{4}$ pCt., da det ligger til Grund for Beregningen om, at Amortiseringen kan finde Sted i Løbet af 65 Aar; og jeg forudsætter ogsaa, at naar der tales om andre offentlige Midler, saa er det ikke saadanne, som man nødvendig kunde ønske skulle gaa ind i en Forretning, der vel forhaabentlig vil svare Regning, men med Hensyn til hvilken man dog rent økonomisk set ikke har nogen Sikkerhed.

I Henhold til disse Bemærkninger om, at Lovforslagets Hovedpunkter ikke ere ny, og at man med Hensyn til Detailpunkterne har faaet saadanne Udtalelser, at jeg tror, at man tør slaa sig til Ro ved dem, skal jeg derfor varmt anbefale at vedtage Lovforslaget, som det er vedtaget i det andet Ting, hvilket den ærede Minister jo har erklæret sig enig i. Det er, som den ærede Minister bemærkede, en stor Foranstaltning i Humanitetens Interesse, men det bør tilige fremhæves, at denne Humanitet mod de aandssvage ogsaa er en Beskyttelse for Samfundet, som Samfundet ganske sikkert ikke har mindre Krav paa over for de aandssvage end over for farlige sindssyge, thi ofte ere aandssvage mere farlige end sindssyge. Hermed skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Knudsen: Da Spørgsmaalet om Omsorgen for de aandssvage for nogle Aar siden forelaa her i dette Ting i Form af et Forslag fra den daværende Regering, der gik ud paa, at Staten skulde overtage de Kellerske Anstalter, eventuelt tillige de andre Anstalter her i Landet, stillede jeg mig saaledes, at jeg anbefalede dette Forslag til Gennemførelse og gjorde, hvad jeg i det hele taget kunde, for at faa Sagen ordnet paa den Maade. Men Flertallet her, ikke blot det politiske Flertal, men et Flertal sammensat af andre Partiernes Medlemmer, var imidlertid imod denne Ordning og foreslog den Ordning, som vi nu have, nemlig, at de Kellerske Anstalter ere en selvejende Institution med Støtte fra Statens Side. Jeg er fremdeles af den Mening som den Gang, at det var en Fejl at ordne Forholdet paa denne Maade, og jeg tror, at det foreliggende Forslag viser, at det var en Fejl. Den da trufne Ordning var ikke en saadan, som Samfundet i det hele og Omsorgen for de aandssvage kunde være tjente med. Jeg er altsaa

fremdeles af den Mening, at det bør være Staten, som løser denne Opgave ved, at Anstalterne blive Statsinstitutioner og komme direkte ind under Staten. Jeg skal ikke her af Hensyn til Tiden komme ind paa udførlig at omtale de forskellige Fordele, som det kunde have, naar Staten ejede Anstalterne, og Ulemperne ved, at de vedblivende ere private. Jeg skal dog sige, at de private Anstalter ere naturlig begrænsede, de ere begrænsede med Hensyn til de Midler, som de kunne raade over. Det har faktisk vist sig, at Anstalterne, saa længe de ere private, ikke ere i Stand til at optage alle de aandssvage, som det baade af Hensyn til dem selv og af Hensyn til Samfundet var ikke blot rigtigt, men ogsaa nødvendigt at optage paa saadanne Anstalter. Det har ogsaa vist sig trods den gode Ledelse og den store Omsorg hos Bestyrelsen for de aandssvage, at Anstalterne maa nøjes med Lokaler, der ere i højeste Grad uheldige. Begge disse Ulemper ere til Stede, og jeg anser dem væsentlig som en Følge af, at Anstalterne ere private, og de indskrænkede Midler, som nødvendigvis staa til de private Raadighed. Dertil kommer endvidere, at naar man undersøger Spørgsmaalet om, hvem det kommer til at gaa ud over, naar Anstalterne ikke ere i Stand til at optage alle de aandssvage, der bør optages der, vil det vise sig, at det let kommer til at gaa ud netop over dem, der i første Række burde optages, nemlig de aandssvage fra de fattige Klasser. Optagelse paa Anstalterne er nemlig betinget af Betaling. Der er et begrænset Antal Fripladser og Staten yder et begrænset Tilskud; men naar der er trang Tid paa Plads, og naar Anstalterne ere nødte til at anvende en vis Økonomi for at bestaa, ville de aandssvage lettest faa Adgang til dem, der have Raad til at betale. Det er naturligvis ikke min Mening, at disse skulle udelukkes, paa ingen Maade. Jeg noterer kun, at de have lettest Adgang til at komme ind paa Anstalterne. Paa den anden Side maa jeg sige, at i de Hjem, hvor der er nogen Velstand, er de aandssvages Tilstedeværelse ikke i den Grad ulykkebringende som i de fattige Hjem. Thi der hindres ofte andre Medlemmer af Familien, Manden eller Hustruen, af Hensyn til Tilsynet med de aandssvage i at gaa paa Arbejde og sørge for Familiens Underhold, hvorved Familien skades pekuniært. Men ofte bliver Tilsynet af den Beskaffenhed, at det saa godt som intet Tilsyn er, og hvad der saa kan ske med